

LYGIAGRETAUS VAISTŲ IMPORTO ASOCIACIJA

Naugarduko g. 3, 03231 Vilnius, tel. +370 68894574, faks. 8-5-2237301, el.p. asociacija@lygiagretusimportas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, juridinio asmens kodas 304226003, ne PVM mokėtojas

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
(Teikiama el. paštu ir per TAIS)

2021 08 03 Nr. S21-08
Į 2021-07-19 TAIS reg. Nr.21-27743

PASIŪLYMAI DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO (TAIS REG. NR. 21-27743)

Lygiagretaus vaistų importo asociacija (toliau – LVIA) teikia pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM, Ministerija) parengto ir pateikto derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 13 d. nutarimo Nr. 994 „Dėl Ambulatoriniam gydymui skiriamų vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių bazinių kainų ir paciento priemokų už juos apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto teikime nurodoma, jog projektu siekiama įgyvendinti Farmacijos įstatymo (toliau – FĮ) pakeitimo įstatymo nuostatas¹ ir užtikrinti geresnį kompensuojamųjų vaistinių preparatų prieinamumą.

1. Dėl FĮ priimtose „Pirmo paskyrimo“ taisyklės įgyvendinimo.

LVIA pažymi, kad priėmus FĮ pakeitimus ir įtvirtinus naują – kompensuojamo vaistinio preparato „Pirmo paskyrimo“ taisyklę, Ministerija panaikindama iki tol galiojusį 11¹ punktą, iš esmės eliminuoja naujos taisyklės taikymą, nes tokiu būdu poįstatyminiame reguliavime nelieta nuostatų, kurios praktikoje įgyvendintų FĮ 8 straipsnio 10¹ dalį, kuri nustato paciento teisę įsigyti vaistinį preparatą su žyma „Pirmas paskyrimas“. Paminėtina ir tai, jog ši nuostata šiuo metu vertinama² Lietuvos Respublikos Konstituciniame Teisme, todėl siūlome atsižvelgti į tai, prieš priimant sprendimą dėl jos visiško panaikinimo.

Įvertinusi Nutarimo projektą ir analizuodama šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą, LVIA siūlo Ministerijai realiai įgyvendinti FĮ ir nustatyti „Pirmo paskyrimo“ taisyklės įgyvendinimo sąlygas bei tvarką, kurios užtikrintų, kad pacientas turėtų realią galimybę vaistinėje įsigyti kompensuojamąjį vaistinį preparatą, už kurio to paties bendrinio pavadinimo, stiprumo ir tos pačios farmacinės formos vaistinių preparatų dozuotę Kompensuojamųjų vaistinių preparatų kainyno grupėje bazinei kainai apskaičiuoti nustatyta paciento priemoka būtų mažiausia (kompensuojamąjį vaistinį preparatą su mažiausia paciento priemoka), t.y. „Pirmo paskyrimo“ vaistą. Paminėtina, jog užtikrinant FĮ nustatytos „Pirmo paskyrimo“ taisyklės įgyvendinimą, pacientui turėtų būti paliekama galimybė atsisakyti įsigyti

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/515bbc50b95411eb91e294a1358e77e9?ifwid=-19h0wlofqj>

² https://www.lrkt.lt/~prasymai/7_2020.htm

kompensuojamąjį vaistinį preparatą su mažiausia paciento priemoka, tokiu atveju sudarant jam galimybę įsigyti kitą recepte nurodyto bendrinio pavadinimo, stiprumo ir farmacinės formos kompensuojamasis vaistinis preparatas, pacientui sumokant šio vaistinio preparato paciento priemonę, taigi, vertinant naują FĮ reglamentavimą, 11¹ punktas turėtų būti ne naikinamas, o keičiamas.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu FĮ priimta „*Pirmo paskyrimo*“ taisyklė jokiais poįstatyminiais teisės aktais vis dar neužtikrina paciento teisės tokio statuso vaistinį preparatą realiai įsigyti vaistinėse (paciento teisės įgyvendinimas nėra įtvirtinta jokių praktinių mechanizmu), tuo pačiu Ministerijos parengtu Nutarimo projektu iš viso yra naikinama nuostata, susijusi su paciento teise įsigyti vaistą su mažiausia paciento priemoka, LVIA siūlo tobulinti teisinį reguliavimą – Nutarimo projektą arba SAM kompetencijos rėmuose priimamą teisės aktą (pvz.: Receptų rašymo ir vaistinių preparatų, medicinos priemonių (medicinos prietaisų) ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių išdavimo (pardavimo) vaistinėse gyventojams ir popierinių receptų saugojimo, išdavus (pardavus) vaistinius preparatus, medicinos priemones (medicinos prietaisus) ir kompensuojamąsias medicinos pagalbos priemones vaistinėje, taisyklės, patvirtintas sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. 112³), nustatant „*Pirmo paskyrimo*“ taisyklės įgyvendinimo sąlygas.

Laikome, jog įgyvendinant „*Pirmo paskyrimo*“ taisyklę, poįstatyminiame teisės akte (-uose) (Nutarimo projekte ar SAM įsakymuose), tikslinga nustatyti sąlygas, kurios vaistų tiekėjus skatintų konkuruoti tarpusavyje dėl galimybės būti kompensuojamu vaistu, kurį pacientai būtų suinteresuoti įsigyti, kaip vaistinį preparatą, už kurį tenka mokėti žemiausią priemonę ir kuris būtų realiai tiekiamas į vaistines. Užtikrinus efektyvų „*Pirmo paskyrimo*“ taisyklės įgyvendinimą, vaistinių preparatų tiekėjai teikdami prašymą dėl vaistinio preparato įtraukimo į Vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių įrašymo į kompensavimo sąrašus (toliau – Kompensavimo sąrašai) siektų deklaruoti žemiausią vaisto galimą kainą, nuo kurios ir skaičiuojama priemonė pacientui.

Sukuriant prielaidas vaistų tiekėjų sveikai konkurencijai, taip pat siūlome nustatyti sąlygas, kuriomis naudodamiesi pacientai būtų suinteresuoti įsigyti „*Pirmo paskyrimo*“ vaistinius preparatus, todėl svarstytinės motyvacinės priemonės, kurių naudą vertindami pacientai arba vaistus jiems išduodantys subjektai (vaistinės), būtų suinteresuoti ir motyvuoti vaistus įsigyti ir parduoti atsižvelgiant į racionalų vaistų vartojimo principą. Laikome, jog motyvacinės ir skatinančios priemonės sudarytų prielaidas mažėti vaistų kainoms bei taupyti Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšas, kurias būtų galima skirti kompensuoti didesniai kiekiui vaistų, kurie anksčiau buvo nekompensuojami, atitinkamai užtikrinti pacientų geresnį aprūpinimą inovatyviais vaistiniais preparatais, tuo pačiu apsaugoti pacientus per didelių priemonių už vaistus mokėjimo. Svarbu pažymėti, kad neatsižvelgus į LVIA siūlymus dėl „*Pirmo paskyrimo*“ taisyklės įgyvendinimo užtikrinimo, dėl šiuo metu galiojančios paciento priemonės kompensavimo taisyklės (Sveikatos draudimo 10 str. nuostatos), apie 299 000 gyventojų⁴, kuriems šiuo metu 100 % kompensuojama priemonė už vaistus, galimai naudosis galimybe įsigyti tik pačius brangiausius vaistinius preparatus,

³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.162242/asr>

⁴ VLK duomenys 2021 m. sausio 1 d. - <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/cd16f210ae2811eba6328c92adabc234>

dėl ko ženkliai išaugs PSDF biudžeto lėšų poreikis, nes nereguliuojamus racionalaus vaistų įsigijimo ir pardavimo, pacientai ir vaistus jiems išduodantys subjektai neturės motyvacijos pasirinkti „*Pirmo paskyrimo*“ vaistų, todėl šie pacientai rinksis tik brangiausius vaistus, o priemokas už juos privalės padengti Valstybė.

2. Dėl Kompensuojamų sąrašų efektyvaus ir savalaikio papildymo priimtinais vaistais

LVIA siūlo Nutarimo projektu keičiamame teisės akte įtvirtinti, jog vaistų tiekėjui deklaravus į Kompensuojamuosius sąrašus neįtraukto vaisto žemesnę kainą, negu Kompensuojamuose sąrašuose atitinkamą laikotarpį patvirtinta žemiausia vaisto kaina grupėje (dviejų vaistų arba trijų ir daugiau vaistų grupėse), toks vaistinis preparatas per 30 dienų nuo pareiškėjo prašymo pateikimo dienos būtų įtraukiamas į Kompensuojamuosius sąrašus, tokiu būdu būtų įtvirtinta galimybė bet kuriuo metu į juos įtraukti mažiau kainuojančius vaistus, kurie galėtų būti patiekiami į rinką pacientams (būtų realiu laiku ir pagal rinkoje susiklosčiusią situaciją atliekami savalaikiai pakeitimai).

Prašome atsižvelgti ir įvertinti pirmiau nurodytus pateiktus siūlymus.

LVIA direktorius

Donatas Parulis